

Prijedlog

Na temelju članka 23. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013.), članka 8. stavka 1. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 30/2015) i članka 30. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/11, 119/14 i 93/16) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2017. godine donijela

ODLUKU

o donošenju Nacionalne strategije za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine 2017./2018. do 2022./2023.

I.

Donosi se Nacionalna strategija za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine 2017./2018. do 2022./2023. (u daljem tekstu: Nacionalna strategija).

II.

Nacionalna strategija nalazi se u prilogu ove Odluke i njezin je sastavni dio.

III.

Ovom se Odlukom osigurava provedba Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20. 12. 2013.), Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2017/39 od 3. studenoga 2016. o pravilima za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za opskrbu voćem i povrćem, bananama te mlijekom u obrazovnim ustanovama (SL L 5, 10.1 2017.) i Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2017/40 od 3. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za isporuku voća i povrća, banana i mlijeka u obrazovnim ustanovama i izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 907/2014 (SL L 5, 10.1 2017.).

IV.

Sredstva za provedbu Nacionalne strategije planirana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu i projekcijama za 2018. i 2019. godinu („Narodne novine“, broj 119/16). Sredstva za školsku godinu 2017./2018. i 2018./2019. godinu planirana su u okviru razdjela 060 Ministarstva poljoprivrede, na proračunskoj poziciji A821058 - ZPP - mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, u iznosu od 22.951.480,46 kuna godišnje u projekcijama za 2018. i 2019. godinu.

Sredstva potrebna za provedbu Nacionalne strategije u školskoj godini 2019./2020., 2020./2021., 2021./2022. i 2022./2023. u iznosu od 22.951.480,46 kuna godišnje Ministarstvo poljoprivrede osigurat će u okviru svog utvrđenog limita ukupnih rashoda za 2020., 2021., 2022. i 2023. godinu.

V.

Zadužuje se Ministarstvo poljoprivrede da izvijesti Vladu Republike Hrvatske o provedbi Nacionalne strategije po završetku svake školske godine.

VI.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK VLADE

Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE ODLUKE

Nacionalna strategija za provedbu *Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda* od školske godine 2017./2018. do 2022./2023. obveza je koja proizlazi iz:

- Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2017/39 od 3. studenoga 2016. o pravilima za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za opskrbu voćem i povrćem, bananama te mlijekom u obrazovnim ustanovama (SL L 5, 10.1 2017.) i

- Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2017/40 od 3. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za isporuku voća i povrća, banana i mlijeka u obrazovnim ustanovama i izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 907/2014 (SL L 5, 10.1 2017.), a ima za cilj:

- 1) povećanje unosa svježeg voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda te smanjenje unosa hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli u svakodnevnoj prehrani učenika
- 2) podizanje razine znanja o važnosti zdrave prehrane i nutritivnim vrijednostima svježeg voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i
- 3) edukaciju učenika u cilju smanjenja otpada od hrane.

Za Provedbu *Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda* osigurat će se financijska sredstva u iznosu od 22.951.480,46 HRK po godini provedbe.

Provedbom *Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda* i sustavnom edukacijom djece, njihovih roditelja, učitelja i šire javnosti kroz prateće obrazovne mjere:

- pridonijet će se promjeni prehrambenih navika kako bi se spriječila debljina i bolesti uzrokovane neadekvatnom prehranom
- pridonijet će se ograničavanju unosa hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli
- omogućit će se školskoj djeci dodatni obrok svježeg voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i
- spriječiti će se rasipanje hrane.

U razdoblju provedbe Nacionalne strategije za provedbu *Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda* od školske godine 2017./2018. do 2022./2023. cilj nam je da:

- više od 50 % svih učenika sudjeluju u *Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda*
- više od 10 % svih učenika uključenih u prateće obrazovne mjere
- podići za 5 % razinu svijesti djece o važnosti potrošnje svježeg voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u redovitoj prehrani i
- povećati za 5 % udio potrošnje voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u prehrani učenika.

**NACIONALNA STRATEGIJA ZA PROVEDBU ŠKOLSKJE SHEME VOĆA I
POVRĆA TE MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA OD ŠKOLSKJE GODINE
2017./2018. DO 2022./2023.**

Zagreb, 14. kolovoza 2017.

CILJEVI I POKAZATELJI

Nacionalna strategija za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine 2017./2018. do 2022./2023. obveza je koja proizlazi iz

Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2017/39 od 3. studenoga 2016. o pravilima za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za opskrbu voćem i povrćem, bananama te mlijekom u obrazovnim ustanovama (SL L 5, 10.1 2017.) i Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2017/40 od 3. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu potpore Unije za isporuku voća i povrća, banana i mlijeka u obrazovnim ustanovama i izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 907/2014 (SL L 5, 10.1 2017.), a ima za cilj:

- 1) povećanje unosa svježeg voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda te smanjenje unosa hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli u svakodnevnoj prehrani učenika
- 2) podizanje razine znanja o važnosti zdrave prehrane i nutritivnim vrijednostima svježeg voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i
- 3) edukaciju učenika u cilju smanjenja otpada od hrane.

Ispitivanje prehrambenih navika djece u osnovnim školama u Republici Hrvatskoj u sklopu projekta *Ponašanje u vezi sa zdravljem u djece školske dobi* koje je proveo Hrvatski zavod za javno zdravstvo, pokazalo je da:

- 66 % učenika i učenica ne jede voće svaki dan
- 76 % učenika i učenica ne jede povrće svaki dan

S porastom dobi učenika i učenica zabilježen je pad u potrošnji voća i povrća pa tako 44 % učenika i učenica u dobi od 11 godina svakodnevno jede voće, dok u dobi od 13 godina to čini njih 35 %. Istovremeno, svega 29 % učenika i učenica u dobi od 11 godina svakodnevno jede povrće, a u dobi od 13 godina ovaj postotak je još niži te povrće svakodnevno jede svega 23 % učenika i učenica.

Utjecaj Programa mlijeka u školama na prehrambene navike i zdravlje djece procijenjen je provođenjem upitnika za učenike i roditelje koji je provela Savjetodavna služba, a imao je za cilj ispitati:

- naviku konzumiranja i znanje o mlijeku i mliječnim proizvodima
- znanje o Programu i utjecaju na prehrambene navike djece.

Ispitani učenici preferiraju piti čokoladno mlijeko (75,73%), a odmah nakon njega obično mlijeko (71,97%), na trećem mjestu je kakao (71,13%), nakon čega slijede voćni jogurt, jogurt i sir.

Oko 75% učenika konzumira mlijeko ili jogurt kod kuće najmanje jednom tjedno, a u školi 57 % učenika.

S obzirom na činjenicu da potrošnja voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda pada s porastom dobi učenika, a kako je u ovoj razvojnoj fazi moguće oblikovati prehrambene navike djece s ciljem trajnog povećanja udjela voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u njihovoj prehrani, kako bi se spriječila rana debljina i druge bolesti uzrokovane neadekvatnom prehranom te smanjio unos hrane s visokim sadržajem masti, šećera i soli *Školska shema voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda* provodit će se među djecom osnovne i srednje škole.

U razdoblju provedbe *Nacionalne strategije za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine 2017./2018. do 2022./2023.* cilj nam je:

- 50 % djece koja sudjeluju u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda po školskoj godini od ukupnog broja djece u ciljanoj skupini
- 50 % škola koje sudjeluju u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda po školskoj godini od ukupnog broja škola u ciljanoj skupini
- 10 % djece uključene u prateće obrazovne mjere po školskoj godini od ukupnog broja djece u ciljanoj skupini
- podići razinu svijesti djece o važnosti potrošnje svježeg mlijeka i mliječnih proizvoda te voća i povrća u redovitoj prehrani za 5% i
- povećati udio potrošnje voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda u prehrani učenika za 5 %.

POLAZNA OSNOVA

Prema podacima *Izvješća o praćenju provedbe Sheme školskog voća i povrća u školskoj godini 2014./2015.* Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo 45 % učenika i učenica u dobi od 11 godina svakodnevno jede voće, dok u dobi od 13 godina svakodnevno jede voće samo 36 % učenika i 38 % učenica. Tek nešto više od 40 % učenika svakodnevno jede povrće tijekom radnog tjedna, a tijekom oba dana vikenda iznosi 65 %.

Većina učenika kao najdraže voće izdvaja jabuke, jagode, banane i lubenice. Vrste voća koju većina učenika najčešće jede su jabuke, slijede ih banane, dok su kivi, ananas, grejp i dinja vrste voća koje većina učenika ne voli jesti.

Rezultati upitnika su pokazali da učenici najčešće jedu ono povrće koje im je ujedno i najdraže. Kao najdraže povrće učenici izdvajaju mrkvu, rajčicu, zelenu salatu i krastavce. S druge strane, učenici najmanje vole jesti povrće iz skupine cvjetastog povrća i to brokulu i cvjetaču, te lisnatog povrća (izuzev zelene salate) i to prvenstveno kelj, špinat i blitvu.

Prema podacima Savjetodavne službe u školskoj godini 2015./2016. u Republici Hrvatskoj se počeo provoditi Program mlijeka i školama među učenicima od 1. do 4. razreda osnovne škole. U Program su se uključile 324 od ukupno 896 škola što predstavlja 36,16 % svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj. Upitnikom o učestalosti mlijeka i mliječnih proizvoda među učenicima 4. razreda osnovne škole se procjenjivao utjecaj programa na prehrambene navike i zdravlje školske djece. Oko 75 % učenika konzumira mlijeko ili jogurt najmanje 1 tjedno u domaćinstvu, a u školi njih oko 57 %. To još uvijek ne zadovoljava stručne preporuke i rezultati pokazuju potrebu uključenja svih dionika da se poveća svakodnevna konzumacija mlijeka i mliječnih proizvoda.

CILJANA SKUPINA

Ciljana skupina su učenici osnovnih i srednjih škola na području Republike Hrvatske u shemi voća i povrća te osnovnih škola na području Republike Hrvatske u shemi mlijeka.

Isporuka voća i povrća u okviru Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda odvijat će se najmanje jednom tjedno u nastavne dane u skladu sa školskim kalendarom tijekom cijele školske godine dok će se isporuka mlijeka i mliječnih proizvoda u okviru Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda odvijati jednom tjedno najmanje 12 tjedana u nastavne dane u skladu sa školskim kalendarom tijekom cijele školske godine.

Preporučena dnevna količina po učeniku iznosi:

- od 100 do 150 g voća ili povrća
- od 0,15 do 0,25 l mlijeka ili ekvivalenta mlijeka.

PROIZVODI KOJI ĆE SE DISTRIBUIRATI U OKVIRU ŠKOLSKE SHEME VOĆA I POVRĆA TE MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA

TARIFNA OZNAKA	PROIZVOD
0805 20	mandarina
0808	jabuka
0808	kruška
0809	šljiva
0809	breskva
0809	nektarina
0809	trešnja
0810 10 00	jagoda
0702 00 00	rajčica
0706	mrkva
TARIFNA OZNAKA	PROIZVOD
0401	mlijeko toplinski obrađeno postupkom pasterizacije*
0403 10 11 do 0403 10 39 0403 9011 11 do 0403 90 69	mlačenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir i drugo fermentirano ili zakiseljeno mlijeko i vrhnje**

* mlijeko u skladu s Prilogom III, Odjeljkom IX, Poglavljem II, odsjekom II točkom 1 (a) Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL L 139, 30. 4. 2004.) kako je zadnji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2016/355 od 11. ožujka 2016. o izmjeni Priloga III Uredbi (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu određenih zahtjeva za želatinu, kolagen i vrlo rafinirane proizvode životinjskog podrijetla namijenjene prehrani ljudi (SL L 67, 12. 3. 2016.)

** svi fermentirani proizvodi osim proizvoda iz Priloga V Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

*** mlijeko i mliječni proizvodi moraju biti pretpakirani u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22. 11. 2011.)

KRITERIJI ZA ODABIR PROIZVODA KOJI ĆE SE DISTRIBUIRATI U OKVIRU ŠKOLSKE SHEME VOĆA I POVRĆA TE MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA

U kriterije za odabir proizvoda koji će se distribuirati uključeni su:

- zdravstveni aspekt
- raspoloživost proizvoda tijekom sezone
- dostupnost proizvoda od lokalnih i regionalnih proizvođača (kratki lanci opskrbe)
- raznovrsnost
- okolišni aspekt (kompostiranje, sortiranje otpada, smanjenje količina otpada od hrane, manji broj tretiranja sredstvima za zaštitu bilja, manja količina ispušnih plinova i dr.).

KRITERIJI ZA ODABIR PODNOSITELJA ZAHTJEVA ZA POTPORU

Ministarstvo poljoprivrede odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za promociju i podnositelja Zahtjeva za potporu za prateće obrazovne mjere, Ministarstvo zdravstva odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za praćenje i ocjenjivanje.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju odobrava podnositelja zahtjeva za potporu za raspodjelu voća i povrća i/ili mlijeka i mliječnih proizvoda djeci u osnovnim i srednjim školama u okviru Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda.

PODRUČJE I RAZDOBLJE PROVEDBE

Nacionalna strategija za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine 2017./2018. do 2022./2023. provodit će se na području cijele Republike Hrvatske u razdoblju od 1. kolovoza 2017. godine do 31. srpnja 2023. godine.

PRATEĆE EDUKATIVNE MJERE

školski vrtovi	djeca uče kako se uzgajaju biljke	djeca u osnovnim i srednjim školama koje imaju školski vrt će zajedno s nastavnicima obavljati pripremu tla, sjetvu, sadnju i berbu voća i povrća i brinuti o njegovom čuvanju
posjeti farmama/ poljoprivrednim tržnicama/ mlijekarama	djeca uče kako se proizvodi voće i povrće djeca uče kako se proizvodi mlijeko	djeca u osnovnim i srednjim školama će zajedno s nastavnicima posjećivati poljoprivredna gospodarstva na kojima se proizvodi voće i povrće djeca u osnovnim školama će zajedno s nastavnicima posjećivati farme na kojima se uzgajaju muzne krave
satovi kušanja/radionice kuhanja	podizanje svijesti o zdravim prehrambenim navikama	djeca će zajedno s nutricionistima kušati različite vrste voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i učiti o njihovim nutritivnim vrijednostima
tečajevi, predavanja, radionice	povezivanje djece s poljoprivredom i zaštitom okoliša	djeca će zajedno s agronomima održavati predavanja o mogućnostima iskorištenja hrane i smanjenju nastanka otpada od hrane

NADLEŽNA TIJELA

Ministarstvo poljoprivrede:

- a) odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za promociju i
- b) odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za prateće obrazovne mjere;

Ministarstvo zdravstva:

- a) odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za praćenje i ocjenjivanje i
- b) potvrđuje Listu prihvatljivih proizvoda;

Ministarstvo znanosti i obrazovanja:

- a) potvrđuje i dostavlja spisak osnovnih i srednjih škola koje mogu sudjelovati u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i
- b) potvrđuje i dostavlja broj učenika u osnovnim i srednjim školama koji mogu sudjelovati u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda;

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju:

- a) odobrava podnositelja Zahtjeva za potporu za raspodjelu voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda
- b) objavljuje spisak odobrenih škola koje sudjeluju u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda
- c) objavljuje spisak dobavljača koji isporučuju voće i povrće te mlijeko i mliječne proizvode školama koje sudjeluju u Školskoj shemi voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda
- d) obavlja administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu podnositelja Zahtjeva za potporu u okviru Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda i
- e) isplaćuje potporu.

POTPORA EUROPSKE UNIJE ZA PROVEDBU ŠKOLSKE SHEME VOĆA I POVRĆA TE MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA U REPUBLICI HRVATSKOJ OD ŠKOLSKE GODINE 2017./2018. DO 2022./2023.

POTPORA EUROPSKE UNIJE (EUR)	ŠKOLSKO VOĆE I POVRĆE	ŠKOLSKO MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI
Distribucija voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda	1.285.732	763.854
Prateće obrazovne mjere i promocija	67.000	28.000
Praćenje i ocjenjivanje	7.500	8.500
Ukupno	1.360.232	800.354
SVEUKUPNO	12.963.513 = 6 x (1.360.232 + 800.354)	

**POTPORA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROVEDBU
ŠKOLSKE SHEME VOĆA I POVRĆA TE MLIJEKA I MLIJEČNIH PROIZVODA U
ŠKOLSKOJ GODINI 2017./2018.**

POTPORA REPUBLIKE HRVATSKE (HRK)	ŠKOLSKO VOĆE I POVRĆE	ŠKOLSKO MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI
Opskrba/distribucija	3.111.659,45 HRK	779.549,40 HRK
Prateće edukativne mjere		
Praćenje, ocjenjivanje i promocija		
SVEUKUPNO	3.891.208,85 HRK¹	

P/7113758

KLASA: 080-01/16-01/360
URBROJ: 525-07/0005-17-17
Zagreb, 18. rujna 2017. godine

¹ Nacionalna potpora u vidu poreza na dodanu vrijednost za isporučeno voće i povrće te mlijeko i mliječne proizvode temeljem Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Narodne novine" broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16)